

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การออกแบบตัวอักษรตัวพิมพ์ที่เป็นแบบอักษรไทยล้านนา

ผู้เขียน นาย ศิตพันธุ์ กันธา

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ สมเกียรติ ตั้งนโม ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชีรภัทร วรรณมณฑล กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาการค้นคว้าแบบอิสระในหัวข้อ การออกแบบตัวอักษรตัวพิมพ์ที่เป็นอักษรไทยล้านนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการออกแบบ และทำการออกแบบตัวอักษรตัวพิมพ์ที่เป็นอักษรไทยล้านนา โดยทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ทั้งทางด้าน ประวัติศาสตร์ล้านนา ความเป็นมาของตัวอักษรล้านนาโบราณ หลักในการออกแบบตัวอักษร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านล้านนา แล้วนำข้อมูลต่างๆที่ได้ศึกษา มาวิเคราะห์และทำการออกแบบตัวอักษรขึ้นมาใหม่ โดยเป็นอักษรไทยที่สื่อความหมายความเป็นล้านนา

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ พบว่า ส่วนสำคัญที่มีผลต่อลักษณะอักษรล้านนาโบราณทั้ง 3 แบบ นั้น คือ วัสดุรองเขียน อุปกรณ์การเขียน ลักษณะลายมือ, ความเชี่ยวชาญของผู้เขียน และลักษณะเด่นของตัวอักษรแต่ละแบบ ซึ่งลักษณะส่วนประกอบต่างๆเหล่านี้ ผู้ศึกษาได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบตัวอักษรใหม่ เป็นจำนวน 7 ชุด

3 ชุดแรก เป็นชุดที่อ้างอิงจากอักษรล้านนาโบราณ คือ อักษรธรรมล้านนา อักษรฝักขาม และ อักษรไทยนิเทศ

4 ชุดหลัง เป็นชุดที่นำส่วนประกอบและลักษณะเด่นบางส่วนของความเป็นอักษรล้านนาโบราณมาออกแบบเป็นอักษรไทยในแนวคิดเชิงสัญลักษณ์ของ ดิน น้ำ ลม ไฟ เนื่องจากชาวล้านนาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวล้านนานั้น มีความสัมพันธ์กับพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยโบราณ ดังเช่นมีการใช้ตัวอักษรที่ชื่อว่า อักษรธรรมล้านนา

ดังนั้นการออกแบบชุดตัวอักษรใหม่ ดิน น้ำ ลม ไฟ จึงเป็นชุดตัวอักษรที่มีความเกี่ยวข้องกับชาวล้านนาทางด้านพุทธศาสนา และนับเป็นการหยิบยกเอาเอกลักษณ์เด่นอย่างหนึ่งของประวัติศาสตร์ล้านนา มาปรับใช้ให้ร่วมสมัยได้

ผลจากการประเมินการออกแบบตัวอักษรทั้ง 7 ชุด จากผู้ประเมิน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านล้านนา กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางการออกแบบตัวอักษร และ กลุ่มผู้ใช้ตัวอักษร ในการออกแบบสื่อมีผลการประเมินดังนี้

1. ชุดอักษรไทย อักษรธรรมล้านนา

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นล้านนาอยู่ในระดับ ดีมาก

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นอักษรธรรมล้านนาโบราณ อยู่ในระดับ ดีมาก

ส่วนการอ่านง่าย อยู่ในระดับ ดี

2. ชุดอักษรไทย อักษรฝักขาม

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นล้านนาอยู่ในระดับ ดี

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นอักษรธรรมล้านนาโบราณ อยู่ในระดับ ดี

ส่วนการอ่านง่าย อยู่ในระดับ ปานกลาง

3. ชุดอักษรไทย อักษรไทยนิเทศ

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นล้านนาอยู่ในระดับ ดี

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นอักษรธรรมล้านนาโบราณ อยู่ในระดับ ดีมาก

ส่วนการอ่านง่าย อยู่ในระดับ ดีมาก

4. ชุดอักษรดิน

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นล้านนาอยู่ในระดับ ดีมาก

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นอักษรธรรมล้านนาโบราณ อยู่ในระดับ ดีมาก

ส่วนการอ่านง่าย อยู่ในระดับ ดี

5. ชุดอักษรน้ำ

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นล้านนาอยู่ในระดับ ปานกลาง

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นอักษรธรรมล้านนาโบราณ อยู่ในระดับ ดี

ส่วนการอ่านง่าย อยู่ในระดับ ดี

6. ชุดอักษรลม

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นล้านนาอยู่ในระดับ ปานกลาง

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นอักษรธรรมล้านนาโบราณ อยู่ในระดับ ดี

ส่วนการอ่านง่าย อยู่ในระดับ ดี

7. ชุดอักษรไฟ

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นล้านนาอยู่ในระดับ ดีมาก

ส่วนการสื่อความหมายความเป็นอักษรธรรมล้านนาโบราณ อยู่ในระดับ ดีมาก

ส่วนการอ่านง่าย อยู่ในระดับ ดี

จากการศึกษาครั้งนี้ นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการคิดริเริ่มสำหรับการออกแบบตัวอักษรไทยที่มีการสื่อความหมายความเป็นล้านนา เพราะได้ค้นพบส่วนประกอบสำคัญต่างๆ ที่มีผลต่อรูปอักษรและสามารถนำส่วนประกอบนี้ไปประยุกต์ในการออกแบบตัวอักษรที่สื่อความหมายถึงความเป็นล้านนาได้ อีกทั้งยังได้ตัวอักษรเพิ่มขึ้นจำนวน 7 แบบ เพื่อใช้งานในการสื่อสารต่อไป

และยังมีส่วนที่ควรจะคิดพิจารณาเป็นอย่างยิ่งคือ อักษรล้านนาโบราณทั้ง 3 แบบ ล้วนแล้วแต่มีประวัติความเป็นมายาวนาน มีรูปร่างหน้าตาที่แตกต่างกัน มีหน้าที่การใช้งานที่ต่างกัน ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อนทางด้านความรู้สึกและจิตใจของคนล้านนา ดังนั้น ผู้ที่จะออกแบบตัวอักษร ผู้ที่ใช้งานตัวอักษรในการออกแบบสื่อ รวมถึงผู้อ่านตัวอักษร ควรที่จะศึกษาถึงประวัติความเป็นมาต่างๆ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อที่ว่าวัฒนธรรมล้านนา จะได้สืบสานต่อยอดสู่คนรุ่นหลังได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

Independent Study Title Typographic Design in Thai Lanna Font Style

Author Mr. Sittaphan Kanta

Degree Master of Arts (Media Arts and Design)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Somkiet Tangnamo

Chairperson

Asst. Prof. Teerapat Wannarumon

Member

ABSTRACT

This independent study "Typographic Design in Thai Lanna Font Style" aims to design and generate the letters to fonts base on Lanna culture. The study was conducted by collecting data from both related document and field study about Lanna history , Lanna lettering , theory of typography design and the collected data were analyzed in order to design and generate to font.

From all data research discover the importance structures of 3 Lanna ancient font are the inventory supports to write , stationery , handwriting character , the experience of the authors , and the dominant feature of each font which , components all these character , The study get apply in designing new 7 groups of font.

3 first group be referable group from Lanna ancient font , Aksorntham Lanna , Aksorntham Fakkharm , Aksorntham Thainited ,

And 4 Thai supervision group back alphabets , be the group that lead the components and dominant some part feature of the Lanna ancient font by use Buddhism idea in about Tart 4 elements are , earth , water , wind , fire enhance manner meaning gets down the letter.

From the assessment 7 fonts from 3 group assessors , be expert group of Lanna , expert group of font designer and group of users in designing mass media , the assessment as follows.

Aksorntham Lanna

Meaningfulling of Lanna part is in the level , excellent.

Meaningfulling of alphabet dharma Lanna ancient part is in the level , excellent.

Reading easy part , stay in the level , good

Aksorn Fallharm

Meaningfulling of Lanna part is in the level , good.

Meaningfulling of alphabet dharma Lanna ancient part is in the level , good.

Reading easy part , stay in the level , average.

Aksorn Thainited

Meaningfulling of Lanna part is in the level , good.

Meaningfulling of alphabet dharma Lanna ancient part is in the level , excellent.

Reading easy part , stay in the level , excellent.

Aksorn Din

Meaningfulling of Lanna part is in the level , excellent.

Meaningfulling of alphabet dharma Lanna ancient part is in the level , excellent.

Reading easy part , stay in the level , good

Aksorn Nam

Meaningfulling of Lanna part is in the level , average.

Meaningfulling of alphabet dharma Lanna ancient part is in the level , good.

Reading easy part , stay in the level , good

Aksorn Lom

Meaningfulling of Lanna part is in the level , average.

Meaningfulling of alphabet dharma Lanna ancient part is in the level , good.

Reading easy part , stay in the level , good

Aksorn Fire

Meaningfulling of Lanna part is in the level , excellent.

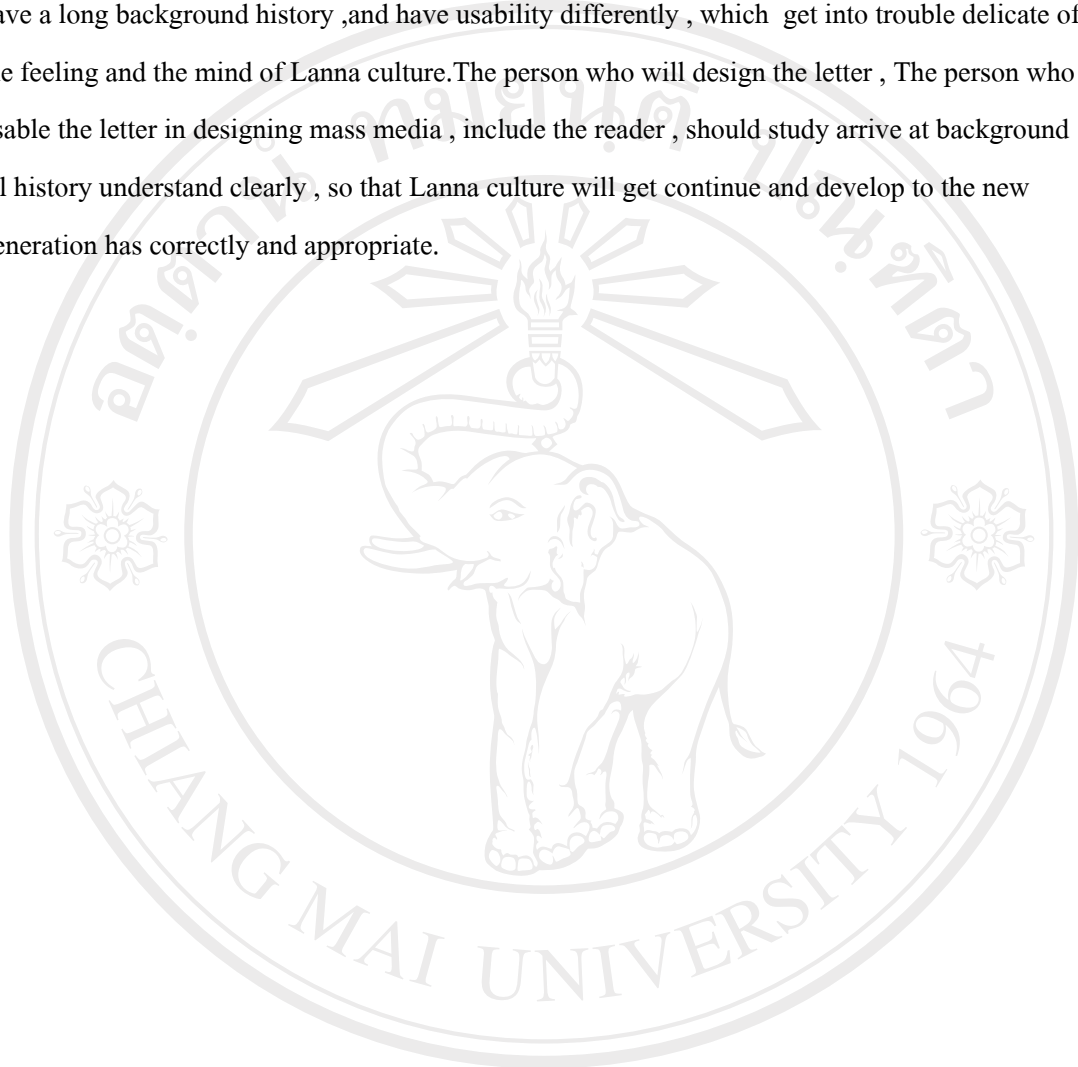
Meaningfulling of alphabet dharma Lanna ancient part is in the level , excellent.

Reading easy part , stay in the level , good

From the Study this time starting good point for the analysis begins for designing font

Thai where has meaningfulling the be Lanna because the Study discover important all components that affect font structure and can lead this components go to applied to design new font further, to meaningful of Lanna. And The study is get 7 fonts for use in culture communication.

And the important participate that should concentrate consider be , 3 Lanna ancient font have a long background history ,and have usability differently , which get into trouble delicate of the feeling and the mind of Lanna culture.The person who will design the letter , The person who usable the letter in designing mass media , include the reader , should study arrive at background all history understand clearly , so that Lanna culture will get continue and develop to the new generation has correctly and appropriate.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved